

**BIURO
RZECZNIKA PRAW PACJENTA
ZESPÓŁ DS. ZDROWIA PSYCHICZNEGO
ALEJA ZJEDNOCZENIA 25
01-829 WARSZAWA**

RzPP-ZZP-093-30-4/KAS /11/12

Warszawa, dnia 6 lutego 2012 r.

Protokół kontroli doraźnej

przeprowadzonej przez pracowników Biura Rzecznika Praw Pacjenta w dniu 8 grudnia 2011 r. w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Mazowieckim Centrum Neurorehabilitacji i Psychiatrii w Zagórzcu – filia w Józefowie: Oddział Psychiatrii Dziecięcej Nr 1 Szpital w Józefowie.

1. Podstawy prawne

Działania kontrolne przeprowadzono na podstawie art. 52 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta¹, zgodnie z brzmieniem którego „Rzecznik Praw Pacjenta prowadząc postępowanie wyjaśniające może zbadać, nawet bez uprzedzenia, każdą sprawę na miejscu”.

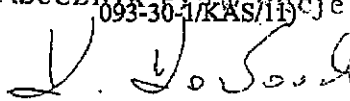
W związku z powyższym, nie poinformowano Dyrekcji Szpitala o zamiarze przeprowadzenia kontroli w ww. placówce. Niemniej jednak, przed przystąpieniem do czynności kontrolnych pracownicy Biura Rzecznika Praw Pacjenta okazali Pani ██████████ – Ordynator Oddziału Psychiatrycznego dla Dzieci Nr 1 Szpital w Józefowie, Zawiadomienie o wszczęciu postępowania z inicjatywy Rzecznika Praw Pacjenta (z urzędu)², biorąc pod uwagę w szczególności uzyskane informacje co najmniej uprawdopodobniające naruszenie praw pacjenta.

W dniu 8 grudnia 2011 r. czynności kontrolne zostały przeprowadzone przez:

1. Beatę Wróblewską – Koordynatora Sekcji Rzeczników Praw Pacjenta Szpitala Psychiatrycznego w Zespole ds. Zdrowia Psychicznego;
2. Katarzynę Skrętowską – Inspektora w Zespole ds. Zdrowia Psychicznego;

¹ Dz. U. z 2009 r. Nr 52, poz. 417 z późn. zm.

² Pismo Pani Krystyny Barbary Kozłowskiej, Rzecznika Praw Pacjenta z dnia 08.12.2011 r. (znak: RzPP-ZZP-093-30-4/KAS/11/12)

Rzecznik Praw Pacjenta

 Krystyna Barbara Kozłowska

Osoby przeprowadzające kontrolę w ww. placówce posiadały imienne upoważnienia do przeprowadzenia działań kontrolnych, udzielone przez Rzecznika Praw Pacjenta³.

Kontrola została przeprowadzona w wyniku sygnału dotyczącego w szczególności domniemanego naruszenia art. 8 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o *prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*.

W dniu 8 grudnia 2011 r. Pani ██████████, Ordynator Oddziału Psychiatrycznego dla Dzieci Nr 1 Szpital w Józefowie, zapewniła kontrolujących, iż personel medyczny wskazanego Oddziału zostanie poinformowany o prowadzonej kontroli. Pracownicy ww. Oddziału w trakcie czynności kontrolnych w pełni współpracowali z osobami kontrolującymi.

2. Ustalenia dotyczące podmiotu leczniczego

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Mazowieckie Centrum Neurorehabilitacji i Psychiatrii (dalej: Centrum) jest Niepublicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej, utworzonym przez Mazowieckie Centrum Neuropsychiatrii sp. z o.o.

Numer KRS: 0000366643

NIP: 532-200-20-36

REGON: 142011670

Właściciel Spółki: Zarząd Województwa Mazowieckiego.

Organ założycielski: Marszałek Województwa Mazowieckiego.

Centrum stanowi wyodrębniony organizacyjnie zespół osób i środków majątkowych utworzony w celu udzielania świadczeń zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz innych działań medycznych wynikających z procesu leczenia lub przepisów odrębnych, regulujących zasady ich wykonywania.

Oddział Psychiatryczny dla Dzieci Nr 1 Szpital w Józefowie jest komórką organizacyjną Centrum, prowadzącą działalność podstawową – medyczną. Przeznaczony jest dla dzieci do 15 roku życia.

---

³ Nr upoważnień:

RzP-ZZP-093-30-2/KAS/11

RzP-ZZP-093-30-3/KAS/11

3. Kontrola i czynności podjęte w trakcie kontroli

Pracownicy Biura Rzecznika Praw Pacjenta, po okazaniu stosownych upoważnień do przeprowadzenia kontroli, podjęli w trybie natychmiastowym czynności kontrolne w Oddziale Psychiatrycznym dla Dzieci Nr 1 Szpital w Józefowie (dalej: Oddział).

Z uwagi na fakt, iż kontrola dotyczyła w szczególności realizacji zajęć rehabilitacyjnych dla dzieci, mając na względzie rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 20 października 1995 r. w sprawie organizowania zajęć rehabilitacyjnych w szpitalach psychiatrycznych i nagradzania uczestników tych zajęć⁴, kontrolujący zweryfikowali organizację zajęć rehabilitacyjnych w Oddziale stwierdzając, co następuje:

Uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych i szkolnych jest obowiązkowe, co wpisane jest w *regulamin pobytu dziecka w Oddziale Psychiatrii Dziecięcej Nr 1 Szpital w Józefowie*.

Zajęcia szkolne dla dzieci odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach od 8:00 do 13:00 lub 14:45.

Pacjenci, którzy na podstawie zlecenia lekarza nie biorą udziału w lekcjach, mają zapewnione zajęcia wychowawcze i pracę dydaktyczną, w ramach zajęć pozalekcyjnych w godzinach od 9:00 do 14:00.

Zajęcia wychowawcze w ramach zespołu, w tym zajęcia pozalekcyjne odbywają się w godzinach od 14:00 do 19:00 lub od 15:00 do 20:00 (w piątki do godziny 18:00).

Ponadto, nauczyciele przeprowadzają zajęcia szkolne indywidualne oraz grupowe, w ramach tzw. „godzin karcianych”.

W ramach zajęć wychowawczych, poza zajęciami szkolnymi, przewidziane są następujące ich formy:

- 1) zajęcia sportowe (tj. m.in. basen, siłownia, łyżwy, tenis stołowy, piłka, zajęcia na hali sportowej);
- 2) zajęcia komputerowe;
- 3) zajęcia kulinarne;
- 4) zajęcia plastyczne;
- 5) nauka własna (odrabianie lekcji);
- 6) wieczorna relaksacja;
- 7) spacer i wycieczki.

⁴ Dz. U. z 1995 r. Nr 127, poz. 614.

W ramach terapii grupowej odbywają się m.in.: małe formy teatralne, psychorysunek, drama, muzykoterapia.

Powyższe jest zgodne z § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej *w sprawie organizowania zajęć rehabilitacyjnych w szpitalach psychiatrycznych i nagradzania uczestników tych zajęć.*

Odnosnie realizacji zajęć poza terenem Szpitala w Józefowie, rodzic dziecka lub jego opiekun prawny każdorazowo wyraża zgodę na uczestnictwo dziecka w takich zajęciach jak np. wyjście na basen.

Z informacji uzyskanych od Pani [REDAKTOWANE] – Ordynator Oddziału wynika, iż w piątki popołudniu oraz w soboty nie ma zajęć, zaś w niedziele odbywają się od godziny 14:00, kiedy w Oddziale dyżur pełni oprócz dwóch pielęgniarek również dwóch opiekunów.

W trakcie oględzin pomieszczeń stwierdzono, iż Oddział dysponuje pomieszczeniami przystosowanymi do organizowania zajęć rehabilitacyjnych, które są odpowiednio wyposażone i przystosowane do potrzeb dzieci. W Oddziale znajduje się m.in. pracownia plastyczna; kuchnia, w której odbywają się zajęcia kulinarne; sala gimnastyczna.

W ramach działania pracowni plastycznej, organizowane są wystawy prac oraz sprzedaż wykonywanych przez dzieci obrazów. Środki uzyskane ze sprzedaży tych prac przeznacza się na wyposażenie pracowni plastycznej w niezbędne materiały, kupno zabawek, książek i gier dla pacjentów Oddziału. Działanie to odbywa się po wypełnieniu przez rodzica pisemnej zgody na wykorzystywanie prac dziecka, powstałych w pracowni plastycznej, do sprzedaży lub wykorzystania ich w celach marketingowych tj. do zrobienia kalendarzy, pocztówek itp.

Na terenie Oddziału wyodrębniono również osobne pomieszczenie, w którym odbywają się zajęcia dydaktyczne dla pacjentów, którzy na podstawie zlecenia lekarza nie biorą udziału w zajęciach szkolnych, a także przeznaczonym do odrabiania przez pacjentów lekcji oraz innych zajęć wychowawczych w ramach zespołu.

W wyniku analizy rozkładów zajęć proponowanych przez Oddział należy stwierdzić, iż pacjenci mają zapewnioną opiekę pod względem leczniczym, rehabilitacyjnym i wychowawczym.

4

Pomimo, iż program zajęć realizowany jest tylko w dni robocze, pacjenci mają możliwość korzystania z innych form zajęć, m.in. oglądanie telewizji; czytanie książek; gry planszowe i inne.

Mając powyższe na uwadze, nie stwierdzono nieprawidłowości w powyższym zakresie.

W trakcie czynności kontrolnych zweryfikowano również fakt wywiązania się Świadczeniodawcy z realizacji postanowień § 11 załącznika do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie ogólnych warunków o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej⁵, tj. obowiązku wywieszania określonych informacji w miejscu udzielania świadczeń zdrowotnych. Stwierdzono, że Świadczeniodawca wyeksponował na tablicy ogłoszeń informacje dotyczące m.in.:

- trybu składania skarg i wniosków;
- praw pacjenta;
- danych teleadresowych Rzecznika Praw Pacjenta.

Ponadto, udostępniony jest *regulamin pobytu dziecka w Oddziale Psychiatrii Dziecięcej Nr I Szpital w Józefowie*.

Pacjenci potwierdzili, iż mają zapewniony kontakt z osobami bliskimi. Odwiedziny odbywają się codziennie. W oddziale nie mogą odwiedzać dzieci ich koledzy, znajomi lub inne osoby niebędące rodzicem lub opiekunem prawnym dziecka. Odwiedziny ww. osób mogą odbywać się jednak na korytarzu poza oddziałem lub podczas spacerów, i tylko w obecności rodzica lub opiekuna prawnego.

Należy jednak podnieść, iż aparat telefoniczny jest usytuowany na korytarzu poza Oddziałem. Oznacza to że pacjent chcąc odbyć rozmowę telefoniczną musi wyjść poza Oddział, w asyście opiekuna. Z informacji uzyskanych od Ordynator Oddziału wynika, iż osoba towarzysząca dziecku w trakcie rozmowy telefonicznej oddała się nieznacznie celem zapewnienia mu prywatności, jednak działanie to nie zapewnia w ocenie zespołu kontrolującego pełnej swobody i prywatności podczas rozmowy. Niemniej, należy jednak wskazać, iż pacjenci nie zgłaszali w tym zakresie skarg lub zastrzeżeń. Ponadto, poinformowali zespół przeprowadzający kontrolę, iż na terenie Oddziału jest telefon z słuchawką bezprzewodową. Numer tego telefonu jest podawany rodzicom lub innym osobom bliskim pacjenta i mogą oni dzwonić do dzieci w godzinach od 14:00 do 20:00.

⁵ Dz. U. Nr 81, poz. 484.

Słuchawka bezprzewodowa pozwala na odbycie rozmowy telefonicznej dziecka z rodzicem przy pełnej realizacji prawa do prywatności.

Ustalono również, iż nie ma żadnych ograniczeń w zakresie korzystania z połączeń z aparatu telefonicznego – w Oddziale jest zakaz korzystania z telefonów komórkowych, jednak dostępne są karty telefoniczne.

Tym samym, pomimo nieznacznego uchybienia odnośnie usytuowania aparatu telefonicznego na korytarzu poza oddziałem należy stwierdzić, iż w ww. Oddziale nie dochodzi do naruszenia prawa pacjenta do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, o którym mowa w art. 33 ustawy *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*.

Odnośnie relacji pacjentów z personelem Oddziału, pacjenci określali ją jako dobrą wskazując, że personel jest miły i pomocny, nie wykazujący działań lub zachowań będących sprzecznych z zasadami etyki zawodowej.

Pacjenci nie zgłaszali do zespołu kontrolującego skarg/problemów w przedmiocie łamania, czy naruszania przysługujących im praw pacjenta.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić realizację przepisu zawartego w art. 8 ustawy *o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta*.

4. Wnioski

W wyniku przeprowadzonych działań kontrolnych należy pozytywnie ocenić realizację obowiązków nałożonych na Świadczeniodawcę.

Incydentalne uchybienie to usytuowanie aparatu telefonicznego na korytarzu poza Oddziałem.

5. Zalecenia

Rozważenie możliwości przeniesienia aparatu telefonicznego na teren Oddziału.

Katarzyna Skrzyńska
P. W. G. G. G.

**Działania podjęte przez Rzecznika Praw Pacjenta
w związku z przeprowadzoną kontrolą**

1. Wystąpienie do Pana Tomasza Pisarka, Prezesa Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Mazowieckie Centrum Neurorehabilitacji i Psychiatrii w Zagórzcu, Mazowieckie Centrum Psychiatrii sp. z o.o., Zagórze k/Warszawy, 05-462 Wiązowna
2. Wystąpienie do Pana Adama Krzysztofa Struzika, Marszałka Województwa Mazowieckiego, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, ul. Jagiellońska 26, 03-719 Warszawa
3. Wystąpienie do Pani dr med. Lidii Popek, Konsultanta Wojewódzkiego w Dziedzinie Psychiatrii Dzieci i Młodzieży, Instytut Psychiatrii i Neurologii, ul. Sobieskiego 9, 00-576 Warszawa
4. Wystąpienie do Pana prof. dr hab. med. Tomasza Wolańczyka, Konsultant Krajowy w Dziedzinie Psychiatrii Dzieci i Młodzieży, ul. Marszałkowska 24, 00-576 Warszawa

